

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžo/65/2013
Identifikačné číslo spisu:	1013200445
Dátum vydania rozhodnutia:	18.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1013200445.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: CI-servis a.s. Košice, IČO 36 180 459, so sídlom Werferova č. 3, 040 11 Košice, zast.: JUDr. Ľubomírom Majerčíkom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Mlynská č. 1, 040 01 Košice, proti žalovanej : Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 16. októbra 2013 č.k. 7S/136/2013-79, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 16. októbra 2013 č. k. 7S/136/2013-79 m e n í tak, že rozhodnutia žalovanej č. 11955-2/2013-BA, č. 11956-2/2013-BA a č. 11957-2/2013-BA, všetky zo dňa 21. januára 2013 v spojení s rozhodnutiami Sociálnej poisťovne, pobočka Košice I. č. č. 700-3413765212-GC04/12, č. 700-3413765512-GC04/12 a č. 700-3413765612-GC04/12, všetky zo dňa 07. septembra 2012 r u š í a veci vracia žalovanej na ďalšie konanie.

Žalobkyni náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. rozhodnutie:

1. Rozhodnutím č. 11955-2/2013-BA z 21.01.2013 (príloha č. 9 administratívneho spisu) žalovanej ako odvolacieho orgánu v zmysle oprávnenia ustanovenia § 179 ods. 1 písm. b) a postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku tiež „zák. č. 461/2003 Z.z.“) zmenila napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice (ďalej len „prvostupňový orgán“ alebo „prvostupňové rozhodnutie“) č. 700-3413765212-GC04/12 zo 07.09.2012 tak, že z výrokovej časti sa vypúšťa text: „... odo dňa splatnosti poistného a príspevkov“ a bol doplnený text: „...odo dňa nasledujúceho po dni vykonania predchádzajúcej kontroly včasnosti a správnosti odvodu poistného a príspevkov, t.j. od 2. júla 2005“.

Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím, ktorým bolo žalobkyni podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod 9 a § 240 zák. č. 461/2003 Z.z. predpísané za obdobie január až máj 2005 penále (podľa žalovanej dopenalizácia) vo výške 34.237,64 € vypočítané z dlžnej sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, poistného na invalidné poistenie, poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti a poistného do rezervného fondu solidarity (ďalej na účely rozsudku tiež „zameškané odvody“).

2. rozhodnutie:

2. Rozhodnutím č. 11956-2/2013-BA z 21.01.2013 (príloha č. 6 administratívneho spisu) žalovanej ako odvolacieho orgánu v zmysle oprávnenia ustanovenia § 179 ods. 1 písm. b) a postupom podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. zmenila napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice (ďalej len „prvostupňový orgán“ alebo „prvostupňové rozhodnutie“) č. 700-3413765512-GC04/12 zo 07.09.2012, ktorým bolo žalobkyni podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod 9 a § 240 zák. č. 461/2003 Z.z. predpísané za obdobie máj 2009, marec a apríl 2010 penále vo výške 460,62 € vypočítané zo zameškaných odvodov.

3. rozhodnutie:

3. Rozhodnutím č. 11957-2/2013-BA z 21.01.2013 (príloha č. 3 administratívneho spisu) žalovanej ako odvolacieho orgánu v zmysle oprávnenia ustanovenia § 179 ods. 1 písm. b) a postupom podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. zmenila napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice (ďalej len „prvostupňový orgán“ alebo „prvostupňové rozhodnutie“) č. 700-3413765612-GC04/12 zo 07.09.2012, ktorým bolo žalobkyni podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod 9 a § 240 zák. č. 461/2003 Z.z. predpísané za obdobie august 2010, august až december 2011, január až jún 2012 penále vo výške 1.461,17 € vypočítané zo zameškaných odvodov.

4. Prostredníctvom svojho odôvodnenia žalovaná reagovala na námietky žalobkyne (totožné pre všetky vyššie uvedené tri prvostupňové rozhodnutia) podané v administratívnom odvolaní. Na námietku žalobkyne, že Okresný súd Košice I. uznesením č.k. 31R/7/2010-352 právoplatným dňa 17.03.2011 ukončil reštrukturalizačné konanie voči žalobkyni, žalovaná s poukazom na ustanovenia § 120 ods. 1 a § 155 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej na účely rozsudku tiež „zák. č. 7/2005 Z.z.“) argumentovala, že napadnutými prvostupňovými rozhodnutiami bolo žalobkyni predpísané penále dňa 07.09.2012.

5. Preto podľa mienky žalovanej námietky žalobkyne nemajú vplyv na zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Penále je podľa žalovanej základným zákonom ustanoveným právnym následkom nesplnenia odvodovej povinnosti, t.j. nesplnenia odvodovej povinnosti včas alebo jej nesplnenia v správnej výške.

Tým, že si svoj nárok takto neprihlásila, tak v súlade s § 155 ods. 2 zák. č. 7/2005 Z.z. podľa žalobkyne zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku zaniká právo veriteľov vymáhať tieto pohľadávky.

6. Žalovaná vo svojom odôvodnení napadnutých rozhodnutí ďalej citovala príslušné ustanovenia § 141 ods. 1, § 142 ods. 1, § 143 ods. 2, § 240 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2003 Z.z., tiež § 27 ods. 1 a 3, § 28 ods. 2 zákona č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení.

Podľa § 113 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z.z. v znení účinnom v čase povolenia reštrukturalizácie (t.j. február 2011), ak súd zistí, že návrh na povolenie reštrukturalizácie spĺňa zákonom predpísané náležitosti, najneskôr do 15 dní od doručenia návrhu rozhodne o začatí reštrukturalizačného konania. Inak návrh na povolenie reštrukturalizácie v rovnakej lehote uznesením odmietne; uznesenie súd doručí navrhovateľovi. Podľa § 114 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z.z. v citovanom znení, začatie reštrukturalizačného konania má tieto účinky:

dlžník je povinný obmedziť výkon svojej činnosti na bežné právne úkony; iné právne úkony dlžníka podliehajú súhlasu správcu, ktorý vypracoval posudok, pre pohľadávku, ktorá sa v reštrukturalizácii uplatňuje prihláškou, nemožno začať konanie o výkon

rozhodnutia alebo exekučné konanie na majetok patriaci dlžníkovi; už začaté konania o výkon rozhodnutia alebo exekučné konania sa prerušujú,
pre zabezpečenú pohľadávku, ktorá sa v reštrukturalizácii uplatňuje prihláškou, nemožno začať ani pokračovať vo výkone zabezpečovacieho práva na majetok patriaci dlžníkovi,
druhá zmluvná strana nemôže vypovedať zmluvu uzatvorenú s dlžníkom alebo od nej odstúpiť pre omeškania dlžníka s plnením, na ktoré druhej zmluvnej strane vznikol nárok pred začatím reštrukturalizačného konania; vypovedanie zmluvy alebo odstúpenie od zmluvy z tohto dôvodu je neúčinné,
zmluvné dojednania umožňujúce druhej zmluvnej strane vypovedať zmluvu uzatvorenú s dlžníkom alebo od nej odstúpiť z dôvodu reštrukturalizačného konania alebo konkurzného konania sú neúčinné,
pohľadávku, ktorá sa v reštrukturalizácii uplatňuje prihláškou, nemožno voči dlžníkovi započítať.

Podľa § 141 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení fyzická osoba a právnická osoba, ktoré sú povinné platiť poistné, sú povinné poistné odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 141 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení za zamestnanca odvádza poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti zamestnávateľ. Zamestnávateľ vykoná zrážku poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti, ktoré je povinný platiť zamestnanec.

Podľa § 142 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení poistné sa platí na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici za kalendárny mesiac pozadu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 143 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca. Ak je výplata týchto príjmov pre jednotlivé organizačné útvary zamestnávateľa rozložená na rôzne dni, poistné je splatné v deň poslednej výplaty príjmov zúčtovaných za príslušný kalendárny mesiac. Ak nie je taký deň určený, poistné je splatné v posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa platí poistné. Ak deň splatnosti poistného pripadne na sobotu a na deň pracovného pokoja, poistné je splatné v najbližší nasledujúci pracovný deň.

Podľa § 240 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré neodviedli poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 43/2004 Z.z. povinné príspevky, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, sú splatné v deň splatnosti poistného, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ podľa osobitného predpisu.

7. Ďalej žalovaná poukázala na zistenie prvostupňového orgánu pri kontrole odvodu poistného a príspevkov, ktorý zistil, že žalobkyňa za vyššie uvedené obdobia rokov 2005, 2009, 2010, 2011 a 2012 neodviedol zameškané odvody včas. Penále bolo vypočítané vo výške 0,05% z dlžnej sumy, ktorého výpočet sa nachádza v prílohe každého prvostupňového rozhodnutia.

Pri určení výšky poistného správny orgán vychádzal z mesačných výkazov poistného a príspevkov za dané obdobie. Na uvedenom základe podľa žalovanej prvostupňový orgán rozhodol vo všetkých 3 napadnutých rozhodnutiach v súlade so zákonom.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

A)

8. Proti uvedeným rozhodnutiam 1/ až 3/ žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu podala na Krajský súd v Bratislave žalobu zo dňa 06.03.2013.

9. V žalobe rovnako ako aj v správnom odvolaní a s poukazom na rovnaké ustanovenia zák. č. 7/2005 Z.z. mal za to, že rozhodnutím žalovanej došlo k porušeniu § 155 zák. č. 7/2005 Z.z. s tým, že

zverejnením uznesenia o potvrdení reštrukturalizačného plánu v Obchodnom vestníku zanikli práva veriteľov, ktorí riadne a včas podľa uvedeného zákona neprihlásili svoje pohľadávky.

Na uvedenom základe považuje reštrukturalizačný plán potvrdený okresným súdom za právny úkon urobený vo forme a spôsobom, ktorý je vyžadovaný osobitnými predpismi pre vznik, zmenu alebo zánik práv alebo záväzkov obsiahnutých v pláne, ako aj podľa ust. § 138 ods.2 zák. č. 7/2005 Z.z., podľa ktorého podriadené pohľadávky, pohľadávky z bezodplatných právnych úkonov a príslušenstvo prihlásených pohľadávok, na ktoré vznikol nárok po začatí reštrukturalizačného konania, sa do plánu nezahŕňajú, tieto nároky sa v prípade potvrdeného plánu súdom považujú v celom rozsahu za odpustené.

10. Žalovaná ako jeden z veriteľov a člen veriteľského výboru musela podľa žalobkyne viesť o všetkých úkonoch, spojených so schvaľovaním reštrukturalizačného plánu a o jeho potvrdení Okresným súdom Košice I.. Ak by uhradila žalobkyňa dlh mimo schváleného plánu reštrukturalizácie, porušila by tým uznesenie súdu a platné právne predpisy.

Uhradou nárokov zo starých dlhov pred obdobím nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia konkurzného súdu o potvrdení reštrukturalizačného plánu by podľa žalobkyne nielen došlo k účelovému zvýhodňovaniu jedného veriteľa v reštrukturalizácii a v období po nej na úkor ostatných, ale aj k zníženiu ochrany dlžníka pred jeho veriteľmi, pričom obidvoje je v rozpore s účelom tých ustanovení zák. č. 7/2005 Z.z., ktoré hovoria o reštrukturalizácii.

11. Žalovaná mala postupovať podľa § 151 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. a uvedené staré pohľadávky, resp. ich časť, ktoré si v rámci reštrukturalizačného konania neuplatnila, odpísať, keďže na základe právoplatného uznesenia súdu po splnení reštrukturalizačného plánu zaniká dlžníkovi povinnosť splatiť sociálnej poisťovni pohľadávku, alebo jej neuhradenú časť z dôvodu, že na jej splnenie nebol povinný podľa schváleného reštrukturalizačného plánu.

12. Podľa žalobkyne napadnuté rozhodnutia žalovanej nevychádzali zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a boli v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, preto rozhodnutia žalovanej je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov.

Podľa § 138 ods. 2 zák. č. 7/2005 Z.z v citovanom znení podriadené pohľadávky, pohľadávky z bezodplatných právnych úkonov a príslušenstvo prihlásených pohľadávok, na ktoré vznikol nárok po začatí reštrukturalizačného konania, sa do plánu nezahŕňajú; tieto nároky sa v prípade potvrdenia plánu súdom považujú v celom rozsahu za odpustené.

13. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení zotrvávala na dôvodoch rozhodnutia a navrhovala, aby krajský súd žalobu žalobkyne zamietol.

B)

14. Krajský súd v Bratislave uznesením z 10.05.2013 č.k. 2S/70/2013-60 postúpil v zmysle svojej miestnej nepríslušnosti vec Krajskému súdu v Košiciach.

C)

15. Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutia žalovanej podľa ustanovenia § 247 a nasl. O.s.p. a dospel k záveru, že žaloba žalobkyne nie je dôvodná a ako takú ju zamietol podľa § 250j ods. 1 O.s.p.

16. Krajský súd predovšetkým zdôraznil, že námietky žalobkyne sa najmä vzťahovali k aplikácii niektorých ustanovení zák. č. 7/2005 Z.z., pričom tieto ustanovenia nemajú nič spoločné s predpísaním penále podľa ust. § 240 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2003 Z.z.

Podľa krajského súdu žalobkyňa v žalobných dôvodoch neuviedla, v čom vidí nezákonnosť napadnutých rozhodnutí, keď prvostupňový orgán podľa ust. § 240 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 43/2004 Z.z. predpísala penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti zameškaných odvodov do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. S poukazom na ustanovenie § 244 ods. 1 O.s.p. a § 120 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z.z. a vyššie uvedené ustanovenia krajský súd zdôraznil, že pohľadávka žalovanej vznikla predpísaním penále na základe zameškaných odvodov pred a počas reštrukturalizácie, a preto žalovanej podľa krajského súdu vznikla povinnosť v zmysle § 240 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2003 Z.z. predpísať penále.

Z hľadiska § 240 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2003 Z.z. nie je možné podľa krajského súdu konštatovať, že žalovaná konala v rozpore so zákonom, prípadne, že zvolila nesprávny postup pri predpísaní uvedeného penále aj napriek tomu, že žalobkyňa mala ukončenú reštrukturalizáciu na základe právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Košice I. v Košiciach dňom 17.03.2011.

18. K námietke žalobkyne vzťahujúcej sa k ustanoveniu § 155 zák. č. 7/2005 Z.z. krajský súd dodal, že potvrdenie reštrukturalizačného plánu súdom spôsobuje zánik vymáhateľnosti tých pohľadávok, ktoré si veritelia neprihlásili riadne a včas. Rovnaké účinky nastávajú aj voči podmieneným pohľadávkam, ktoré sa mali prihlásiť prihláškou a neboli prihlásené.

V súvislosti s uvedeným krajský súd zdôraznil, že v tomto konaní sa nerieši otázka vymáhateľnosti pohľadávky, iba otázka zákonnosti predpísaného penále, preto žalobné námietky ohľadne reštrukturalizácie krajský súd považoval za irelevantné.

19. Tiež krajský súd uviedol, že zák. č. 461/2003 Z.z. a ani zák. č. 7/2005 Z.z. nemá žiadne ustanovenia o tom, že v prípade reštrukturalizačného konania sa pozastavuje vydávanie správnych aktov, ani na základe potvrdeného plánu záväzky dlžníka automaticky nezanikajú.

Spôsob zániku pohľadávok si zvolí správny orgán, napr. podľa ust. § 151 ods. 1, 2 písm. a) až h) zák. č. 461/2003 Z.z.

Podľa § 120 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z.z. v citovanom znení platí, že ak tento zákon neustanovuje inak, právo uplatňovať svoje nároky počas reštrukturalizácie majú len veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky. Ak sa tieto nároky v reštrukturalizácii riadne a včas neuplatnia prihláškou, právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká.

Podľa § 120 ods. 2 zák. č. 7/2005 Z.z. v citovanom znení pohľadávky, ktoré vznikli voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania, pracovnoprávne nároky, na ktoré nárok vznikol za obdobie kalendárneho mesiaca, v ktorom došlo k začatiu reštrukturalizačného konania, odmena správcu a nepeňažné pohľadávky sa v reštrukturalizácii neuplatňujú prihláškou (ďalej len "prednostné pohľadávky"). Na prednostné pohľadávky nepôsobia účinky začatia reštrukturalizačného konania ani sa nezahŕňajú do reštrukturalizačného plánu, ibaže s tým ich veritelia súhlasia.

Podľa § 138 ods. 2 zák. č. 7/2005 Z.z. v citovanom znení pohľadávky z bezodplatných právnych úkonov a príslušenstvo prihlásených pohľadávok, na ktoré vznikol nárok po začatí reštrukturalizačného konania, sa do plánu nezahŕňajú; tieto nároky sa v prípade potvrdenia plánu súdom považujú v celom rozsahu za odpustené.

III.

Odvolanie žalobkyne/stanoviská

A)

20. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 22.11.2013 (č.l. 85) proti rozsudku krajského (prvostupňového) súdu žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadrila nesúhlas s argumentáciou krajského súdu, pričom vytýkala krajskému súdu, že

- krajský súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

21. V súvislosti s uvedeným žalobkyňa detailne zopakovala podstatnú časť svojich argumentov pôvodne vyslovených žalobkyňou už v žalobe.

22. Záverom žalobkyňa navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Požiadavku na náhradu trov v odvolacom konaní nevyslovil.

B)

23. Z vyjadrenia žalovanej (č.l. 91) zo dňa 10.12.2013 vyplýva, že žalobkyňa neuviedla také námietky k správnosti preskúmaných rozhodnutí ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali ich zmenu alebo zrušenie.

Pohľadávka žalovanej na penále za uvedené mesiace a roky vznikla až právoplatnosťou rozhodnutia vo veci predpísania penále.

24. Podľa názoru žalovanej penále za obdobie rokov 2005, 2009, 2010, 2011 a 2012 nebolo a ani nemohlo byť súčasťou reštrukturalizačného plánu, keďže penále za uvedené obdobie ako pohľadávka žalovanej vzniklo až 07.09.2012.

Tiež podľa žalovanej neexistuje žiadna zákonná prekážka, ktorá by bránila predpisaniu penále počas reštrukturalizácie, resp. po jej ukončení.

25. Záverom žalovaná požiadala, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny.

C)

26. Počas odvolacieho konania právny zástupca zaslal konajúcemu súdu na vedomie rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 13.05.2014 č.k. 5S 7/2013-77. Uvedeným rozsudkom krajský súd s predmetom sporu a žalovanou, ktorí sú totožní so sporom vedeným na Najvyššom súde Slovenskej republiky v tomto konaní, rozhodol v prospech žalobkyne tak, že napadnuté rozhodnutie žalovanej zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni trovy

V odôvodnení krajský súd konštatoval povinnosť žalovanej rozhodnutím uplatnenú pohľadávku do reštrukturalizácie prihlásiť, a ďalej konštatoval, že v danom prípade sa plne stotožňuje s názorom a argumentáciou žalobkyne, že bolo povinnosťou žalovanej, aby sa so svojou pohľadávkou, ktorá jej musela byť ku dňu začatia reštrukturalizácie konania celkom, čo do presnosti a konkrétnosti byť zrejmá, keďže mala ustálené obdobie omeškania žalobkyne s úhradami poistného a príspevkov, a to prvým a posledným dňom omeškania, zastávajúc názor, že penále ako sankcia za omeškanie tu vzniká ex lege ako dôsledok omeškania a rozhodnutie sociálnej poisťovne o predpísaní penále len deklaruje túto skutočnosť.

27. Právny zástupca žalobkyne taktiež poukázal na skutočnosť, že žalovaná proti predmetnému rozsudku krajského súdu nepodala opravný prostriedok, t.j. so záverom súdu sa stotožnila.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (v zmysle § 250ja ods. 2 v spojení s § 250i ods. 2 O.s.p. a s prihliadnutím na skutočnosť, že preverovanie zákonnosti rozhodnutia o uloženej sankcii vyžaduje od správneho súdu konať v rámci úplnej jurisdikcie, tak takýto postup v odvolacom konaní senát vzhľadom na charakter napadnutého rozhodnutia nepovažoval za potrebný) a po verejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.), a preto postupom podľa § 220 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že v zmysle hore uvedeného zrušovacieho dôvodu napadnuté rozhodnutia žalovanej spolu s prvostupňovými rozhodnutiami podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zrušil a vrátil jej späť na

ďalšie konanie v zmysle nasledujúcich záverov.

29. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (žalobkyne), t.j. zodpovednosti za obranu svojich práv (*vigilantibus leges sunt scriptae*), vybrať si podľa Občianskeho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či postupu orgánu verejnej správy. Preto správny súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody, t.j. dispozitívne rozhodnutie účastníka konania z úradnej povinnosti meniť alebo ho presviedčať o nevhodnosti takto zvoleného prostriedku nápravy.

30. Rovnako Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je prieskum vecnej správnosti výroku rozsudku krajského súdu (§ 219 ods. 1 v spojení s § 205 O.s.p.) o nevyhovení žalobe a o jej zamietnutí, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu i súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovanej, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zrušujúcimi námietkami žalobkyne (§ 250j ods. 2 O.s.p.), a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovanej.

Ďalej zdôrazňuje, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp.zn. 6Sžo 84/2007, sp. zn. 6Sžo 98/2008, sp. zn. 1Sžo 33/2008, sp. zn. 2Sžo 5/2009 či sp.zn. 8Sžo 547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Preto odvolaciu súdu neprislúcha ani takto vymedzený rámec prieskumu rozšíriť aj na iné rozhodnutia, hoci s prv menovaným sú tesne zviazané nielen dôsledkami ale aj účastníkmi.

31. V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd nestotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáha preskúmania rozhodnutia žalovanej, je právna otázka, či splatnosť poisťného a príspevkov v oblasti sociálneho poistenia je právne ovplyvnená procesom reštrukturalizácie schválenej súdom.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

32. Žalobkyňa svoje odvolanie oprela o viacero námietok. Najvyšší súd v súvislosti s uvedeným konštatuje, že pokiaľ dôjde k záveru, že už prvé procesné, resp. iné pochybenia žalovanej krajský súd nedostatočne pri kontrole zákonnosti vyhodnotil a ich intenzita naplní zrušovacie dôvody uvedené zákonodarcom v ustanovení § 250j ods. 2 O.s.p., potom preverovanie oprávnenosti ďalších námietok je v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [najmä rozsudok Ruiz Torija vz. Španielsko, resp. neskôr García Ruiz vz. Španielsko (vo veci č. 30544/96 z 20.01.1999)] nehospodárne.

33. Z citovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva jasný právny názor, že správny súd nemusí dať detailné odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového), ale aj odvolacieho (ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia), by malo postačovať na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

34. V súvislosti s prejednávanou vecou tiež Najvyšší súd poukazuje na tú skutočnosť, že sociálne konanie o uložení penále vo svojej podstate predstavuje to správne konanie, pri ktorých správny orgán

podľa osobitného zákona rozhoduje nielen o porušení dotknutého ustanovenia správneho práva ale aj o uložení sankcie. Nakoľko však z obsahu odvolania nevyplýva argumentácia, ktorá by vytýkala odmietnutie úplnej jurisdikcie správnym súdom (§ 250i ods. 2 v spojení s § 250j ods. 5 O.s.p.), Najvyšší súd ďalej správnosť výberu mechanizmu nápravy neposudzoval.

1) Charakteristika reštrukturalizácie:

35. Základným problémom v prejednávanej veci sa pre Najvyšší súd (čo aj už skôr naznačil prostredníctvom svojho rozsudku sp.zn. 1 Sžso 3/2013 zo dňa 10. decembra 2013), aj vzhľadom na právne názory vyslovené krajským súdom napadnutom rozsudku, javí vymedzenie vzťahu medzi zák. č. 461/2003 Z.z. a zák. č. 7/2005 Z.z.

Je nepochybné, že sledovaným predmetom úpravy zák. č. 7/2005 Z.z. je najmä efektívne riešiť úpadok dlžníka ako spoločensky nežiaduci stav v oblasti mnohopočetnej záväzkovej sféry, a to:

- a) speňažením majetku dlžníka a kolektívnym uspokojením jeho veriteľov alebo
- b) postupným uspokojením veriteľov dlžníka spôsobom dohodnutým v reštrukturalizačnom pláne.

36. Naopak predmetom úpravy zák. č. 461/2003 Z.z. je vymedzenie sociálneho poistenia vrátane úpravy jej rozsahu, ďalej právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia, organizácia sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia a konanie vo veciach sociálneho poistenia.

Je jednoznačné, že aj zák. č. 461/2003 Z.z. obsahuje úpravu (najmä § 224) týkajúcu sa uspokojenia pohľadávok Sociálnej poisťovne ako veriteľa, avšak iba v individuálnej rovine oproti kolektívnemu mechanizmu reštrukturalizácie. Preto, ak žalovaná je veriteľom vo vzťahu k svojmu dlžníkovi, ktorý je v úpadku, musí postupovať nie podľa zák. č. 461/2003 Z.z., ktorý je všeobecným zákonom pre oblasť sociálneho poistenia, ale musí uprednostniť zák. č. 7/2005 Z.z. ako špeciálny právny predpis v zmysle starorímskej právnej zásady „lex specialis derogat legi generali“. Tento svoj úmysel zákonodarca potvrdzuje aj prostredníctvom odkazov na osobitný predpis (napr. poznámka pod čiarou č. 33a v ustanovení § 12 alebo č. 41a v ustanovení § 18, ktoré odkazuje na osobitný predpis, ktorým je zák. č. 7/2005 Z.z.).

37. Zákonodarca pri naplnení podmienok úpadku ukladá tak dlžníkovi ako aj veriteľovi prostredníctvom zák. č. 7/2005 Z.z. nielen povinnosti ale aj rôzne dispozitívne možnosti. Medzi základné dispozície patrí výber procesného spôsobu riešenia úpadku, t.j. zvolenie konkurzu alebo reštrukturalizácie, ktoré spôsoby kolektívneho uspokojovania pohľadávok rôznych veriteľov sa od seba diametrálne odlišujú.

Najvyšší súd na tomto mieste zdôrazňuje, že veriteľ je oprávnený, t.j. má možnosť výberu medzi tým, či v zmysle § 11 ods. 3 zák. č. 7/2005 Z.z. podá návrh na vyhlásenie konkurzu so všetkými z toho dispozitívneho úkonu pre neho vyplývajúcimi právnymi dôsledkami, t.j. najmä zotriedenie pohľadávok do jednotlivých skupín, podľa ktorých sa určí poradie ich uspokojenia, alebo bude podľa § 111 ods. 3 zák. č. 7/2005 Z.z. uprednostňovať návrh na reštrukturalizáciu. Je nepochybné, že zákonodarca celý proces reštrukturalizácie smeruje do polohy konsenzu, kedy veriteľ využil v rámci svojich oprávnení odbornú pomoc správcu a dlžník jeho činnosť odsúhlasí. Potom návrh na reštrukturalizáciu môže mať charakter súdneho schválenia konsenzu medzi veriteľom (resp. kolektívne konajúcim zborom veriteľov) a dlžníkom.

Podľa § 11 ods. 3 veta prvá zák. č. 7/2005 Z.z. v citovanom znení veriteľ je oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu, ak je dlžník voči nemu viac ako 30 dní v omeškaní s plnením peňažného záväzku a zároveň možno odôvodnene predpokladať platobnú neschopnosť tohto dlžníka.

Podľa § 111 ods. 3 zák. č. 7/2005 Z.z. v citovanom znení veriteľ je oprávnený podať návrh na povolenie reštrukturalizácie, ak poveril správcu vypracovaním posudku a správca vo vypracovanom posudku nie staršom ako 30 dní reštrukturalizáciu dlžníka odporučil a dlžník s podaním tohto návrhu súhlasil.

38. V súvislosti s uvedeným reštrukturalizačným oprávnením žalovanej ako veriteľa žalobkyne musí však Najvyšší súd zdôrazniť, že v pripojenom administratívnom spise úplne absentujú podklady pre vydanie rozhodnutia, ktoré sa týkajú reštrukturalizačného procesu žalobkyne vedeného pod sp.zn. 31R/7/2010 na Okresnom súde Košice I. Ide najmä o listiny (resp. ich relevantné časti), ktoré opisujú

správanie, nesúhlasné konania a záväzky prijaté žalovanou počas reštrukturalizačného konania. Napriek týmto skutočnostiam, z podkladov dostupných Najvyššiemu súdu v prejednávanej veci je nepochybné, že v prípade žalobkyne ako dlžníka došlo k podaniu návrhu na povolenie reštrukturalizačného konania. Prvá schôdza veriteľov, na ktorej bola žalovaná zvolená za člena veriteľského výboru, sa konala 23.12.2010, následne na ďalšej schôdzi konanej dňa 21.02.2011 bol schválený reštrukturalizačný plán žalobkyne ako dlžníka a nakoniec uznesením Okresného súdu Košice I. z 09.03.2011 tento súd potvrdil schválený reštrukturalizačný plán a súčasne ukončil reštrukturalizáciu žalobkyne.

39. V súvislosti s uvedeným Najvyšší súd zdôrazňuje, že začatie reštrukturalizačného konania vyvoláva účinky, ktoré zákonodarca opisuje najmä v ustanovení § 114 zák. č. 7/2005 Z.z. Predovšetkým je dôležité upozorniť na to, že zák. č. 7/2005 Z.z. rozlišuje pohľadávky vzniknuté pred (t.j. prihlasované pohľadávky) a pohľadávky vzniknuté počas reštrukturalizácie (t.j. prednostné pohľadávky v zmysle § 120 ods. 2 zák. č. 7/2005 Z.z.).

Prihlasované pohľadávky v procese reštrukturalizácie strácajú svoju vykonateľnosť (viď § 114 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 118 ods. 3 zák. č. 7/2005 Z.z.) za účelom zabezpečenia nemennosti majetku úpadcu.

Podľa § 114 ods. 1 písm. c) zák. č. 7/2005 Z.z. v citovanom znení začatie reštrukturalizačného konania má tieto účinky:

b) pre pohľadávku, ktorá sa v reštrukturalizácii uplatňuje prihláškou, nemožno začať konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie na majetok patriaci dlžníkovi; už začaté konania o výkon rozhodnutia alebo exekučné konania sa prerušujú,

Podľa § 118 ods. 3 zák. č. 7/2005 Z.z. v citovanom znení povolením reštrukturalizácie sa konania prerušené podľa § 114 ods. 1 písm. b) zastavujú. Ak v týchto konaniach už došlo k speňaženiu majetku, avšak výťažok ešte nebol vyplatený oprávnenému, výťažok po odpočítaní trov konania sa vráti dlžníkovi.

40. Veritelia svoje oprávnenia ako aj celkové procesné postavenie v reštrukturalizácii (viď najmä § 120 ods. 1 v spojení s § 132 zák. č. 7/2005 Z.z.) odvíjajú od existencie prihlásených pohľadávok, t.j. protikladu k ustálenej hodnote majetku úpadcu.

Ich stabilitu veritelia v zmysle zásady súčinnosti (§ 134 ods. 2 zák. č. 7/2005 Z.z.) verifikujú navrhnutím reštrukturalizačného plánu, ktorý je v zmysle § 132 ods. 1 zák. č. 7/2000 Z.z. po schválení súdom záväzný pre všetkých veriteľov prihlásených pohľadávok, t.j. v prejednávanej veci aj pre žalovanú.

Podľa § 136 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z.z. v citovanom znení záväzná časť plánu obsahuje určenie všetkých práv a záväzkov, ktoré majú účastníkom plánu podľa plánu vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť. Tieto práva a záväzky a majetok, ku ktorému sa vzťahujú, ak ide o vecné práva alebo iné podobné práva, musia byť v pláne určené tak, ako je to potrebné podľa osobitných predpisov pre ich vznik, zmenu alebo zánik, alebo získanie príslušných rozhodnutí a súhlasov, na základe ktorých vznikajú, menia sa alebo zanikajú alebo ktoré sú podmienkou na ich vznik, zmenu alebo zánik.

Podľa § 139 ods. 1 vete prvá a druhá zák. č. 7/2005 Z.z. v citovanom znení jednotlivé zmeny pohľadávky a plnenia určené na uspokojenie pohľadávky sa uvádzajú v záväznej časti plánu vždy pri dotknutej pohľadávke. Tieto zmeny a plnenia musia byť v záväznej časti plánu určené tak, aby v prípade neúčinnosti plánu bolo možné určiť rozsah, v akom bola pohľadávka podľa plánu uspokojená jednotlivými plneniami, a rozsah, v akom bola pohľadávka podľa plánu odpustená alebo uznaná za nevyplácatelnú.

41. Aby sa zmysel a účel reštrukturalizácie naplnil, zákonodarca umožňuje v procese reštrukturalizácie využiť viacero nástrojov, medzi ktoré prostredníctvom ustanovenia § 135 zák. č. 7/2005 Z.z. zaraďuje aj predĺženie lehoty splatnosti pohľadávok veriteľov, ktoré veritelia pri tvorbe reštrukturalizačného plánu navrhujú.

Takisto aj v procese prípravy a následného hlasovania o reštrukturalizačnom pláne na schvaľovacej schôdzi (viď § 146 zák. č. 7/2005 Z.z.) je každý veriteľ, t.j. v prejednávanej veci aj žalovaná, oprávnený požiadať v zmysle § 145 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z.z. o jeho zmenu, poprípade sa v zmysle § 157 zák. č.

7/2005 Z.z. domáhať vyslovenia neúčinnosti reštrukturalizačného plánu voči sebe alebo poukazovať v zmysle § 159 zák. č. 7/2009 Z.z. na nesplnenie reštrukturalizačného plánu a požadovať s tým spojené dôsledky.

Podľa § 135 ods. 2 písm. a) zák. č. 7/2005 Z.z. v citovanom znení opisná časť plánu musí obsahovať tiež podrobný opis opatrení potrebných na dosiahnutie účelu reštrukturalizácie, ktorými sú najmä

a) zmeny pohľadávok veriteľov, najmä predĺženie lehoty ich splatnosti alebo ich čiastočné odpustenie, alebo ich uznanie za nevymáhateľné.

Podľa § 145 ods. 1 písm. a) zák. č. 7/2005 Z.z. v citovanom znení každý účastník plánu má právo najneskôr siedmy deň pred konaním schvaľovacej schôdze písomne požiadať predkladateľa plánu prostredníctvom správcu

a) o podrobnejšie vysvetlenie ustanovení plánu,

b) o opravu zjavnej chyby v písaní alebo počítaní alebo inej zrejmej nesprávnosti plánu,

c) o zaradenie svojej pohľadávky do inej skupiny, ako bola zaradená predkladateľom plánu,

d) o zaradenie svojho majetkového práva akcionára do inej skupiny, ako bolo zaradené predkladateľom plánu,

e) o zaradenie svojej zabezpečenej pohľadávky do skupiny pre nezabezpečené pohľadávky v inom rozsahu ako v rozsahu určenom predkladateľom plánu.

Podľa § 157 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z.z. v citovanom znení účastník plánu, ktorý hlasoval proti prijatiu plánu a uplatnil do zápisnice zo schvaľovacej schôdze odôvodnenú námietku proti prijatiu plánu, má právo sa do 15 dní od zverejnenia uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku domáhať, aby súd určil neúčinnosť plánu voči nemu, ak

a) pohľadávky zaradené do rovnakej skupiny ako jeho zistená pohľadávka sa majú podľa plánu uspokojiť v inej miere alebo iným spôsobom, čím sa veriteľom týchto pohľadávok poskytla oproti nemu výhoda,

b) majetkové práva akcionárov zaradené do rovnakej skupiny ako jeho majetkové právo akcionára sa majú podľa plánu uspokojiť v inej miere alebo iným spôsobom, čím sa akcionárom týchto majetkových práv poskytla oproti nemu výhoda,

c) predkladateľ plánu nezaradil jeho zistenú pohľadávku do skupiny, ako požiadal (§ 145), čím sa dostal do horšieho postavenia, v akom by bol bez prijatia plánu; súd pritom vychádza z jeho pravdepodobného uspokojenia v konkurznom konaní,

d) predkladateľ plánu nezaradil jeho zistenú zabezpečenú pohľadávku do skupiny pre zabezpečené pohľadávky v rozsahu, v akom požiadal (§ 145), čím sa dostal do horšieho postavenia, v akom by bol bez prijatia plánu; súd pritom vychádza z jeho pravdepodobného uspokojenia v konkurznom konaní.

42. Reštrukturalizačný plán (v prejednávanej veci bol veriteľmi schválený dňa 21.02.2011 a súdom potvrdený dňa 09.03.2011) je významnou právnou skutočnosťou pre úpravu vzťahov medzi dlžníkom a veriteľmi. Vymedzuje základný rozsah pohľadávok, ku ktorým sa pridružujú aj prednostné pohľadávky (§ 125 ods. 2 zák. č. 7/2005 Z.z.), bez ktorých by priebeh samotnej reštrukturalizácie dlžníka nebol mysliteľný.

Predovšetkým reštrukturalizačný plán vymedzuje modifikovanú výšku z pôvodného rozsahu plnenia dlžníka voči veriteľom, a iba v prípade neúčinnosti plánu voči konkrétnemu veriteľovi (viď § 161 zák. č. 7/2005 Z.z.) dochádza k návratu k pôvodnému stavu (restitutio ad integrum), kedy sú dlžník a preberajúca osoba povinní spoločne a nerozdielne splniť pôvodnú pohľadávku veriteľa v rozsahu, v akom bola pohľadávka prihlásená a zistená, spolu s úrokom. Navyše pre prejednávanú vec je významné, že pohľadávku veriteľa sú dlžník a preberajúca osoba povinní splniť v pôvodnej lehote splatnosti.

Po schválení reštrukturalizačného plánu nastáva etapa jeho plnenia.

Podľa § 155 ods. 3 zák. č. 7/2005 Z.z. plán potvrdený súdom sa považuje za právny úkon urobený vo forme a spôsobom, ktorý je vyžadovaný osobitnými predpismi pre vznik, zmenu alebo zánik práv alebo záväzkov obsiahnutých v pláne. Ak je pre vznik, zmenu alebo zánik práva alebo záväzku obsiahnutého v pláne potrebné rozhodnutie príslušného orgánu, právo alebo záväzok vznikne, zmení sa alebo zanikne až rozhodnutím príslušného orgánu; príslušný orgán nemôže odmietnuť vydať potrebné rozhodnutie len z dôvodu, že plán ako právny úkon nie je urobený vo forme alebo spôsobom vyžadovaným osobitným predpisom.

43. Je nepochybné, že aj zák. č. 461/2003 Z.z. na proces reštrukturalizácie (resp. v staršom

legislatívnom poňatí na vyrovnanie) reaguje. V zmysle ustanovenia § 151 zák. č. 461/2003 Z.z. sa premietajú účinky reštrukturalizačného plánu tak, že žalovanej sa ukladá „ex offio“ povinnosť zosúladiť evidenciu pohľadávok s reálnym stavom vyvolaným prebiehajúcou reštrukturalizáciou.

Podľa § 151 ods. 1 veta druhá zák. č. 461/2003 Z.z. Sociálna poisťovňa odpíše pohľadávku alebo jej neuhradenú časť, ak na základe právoplatného uznesenia súdu po splnení reštrukturalizačného plánu zanikla dlžníkovi povinnosť splatiť Sociálnej poisťovni pohľadávku alebo jej neuhradenú časť z dôvodu, že na jej plnenie nebol povinný podľa schváleného reštrukturalizačného plánu.

2) K charakteru a k splatnosti penále :

44. V zmysle zák. č. 461/2003 Z.z. je nutné charakterizovať penále uložené žalovanou v prejednávanej veci ako sankciu za nesplnenie povinnosti riadne platiť poisťné (viď nižšie zdôraznený text „ktoré neodviedli poisťné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume“). Z napadnutých rozhodnutí jednoznačne vyplýva, že žalovaná potvrdila penále predpísané 07. septembra 2012 v zmysle § 240 zák. č. 461/2003 Z.z. vo výške 0,05 % z omeškaných odvodov v uvedených obdobiach pre roky 2005, 2009, 2010, 2011 až 2012, t.j. za obdobia, ktoré predchádzali procesu reštrukturalizácie, ako aj obdobia, ktoré naopak po ukončení reštrukturalizácie nasledujú.

Uvedené rozhodnutia prvostupňového orgánu žalovanej teda právne vychádzalo z myšlienky, že žalobkyňa mala odvieť k pôvodným dátumom splatností, ktoré podľa mienky žalovanej neboli alebo nemali byť dotknuté procesom prebiehajúcej reštrukturalizácie. Tým, že tak nevykonala, t.j. neuhradila odvody poisťného včas a riadne, tým mala žalobkyňa naplniť podstatu sankcie, t.j. neodvedenie odvodov včas a riadne.

Podľa § 240 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poisťné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré neodviedli poisťné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

45. Najvyšší súd však musí konštatovať, že žalovaná sa v napadnutom rozhodnutí vôbec nezaoberala po právnej stránke odôvodnením, prečo dospela k záveru, že platby poisťného neboli zaplatené včas a riadne. Totiž z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplývajú dôležité skutočnosti týkajúce sa možných zmien pohľadávok na poisťnom vyvolaných v reštrukturalizácii, t.j. najmä či boli pohľadávky na uvedenom dlžnom poisťnom žalovanou prihlásené. Ak áno, potom v pripojenom administratívnom spise absentuje ako podklad rozhodnutia skutočnosť, či tieto pohľadávky boli popreté alebo nie a navyše ani táto skutočnosť nebola v napadnutom rozhodnutí a jej dopady na rozhodnutie analyzované.

Následne v odôvodnení napadnutých rozhodnutí nebola spomenutá ani tá relevantná časť reštrukturalizačného plánu, ktorá sa týka dôsledkov aktivity žalovanej v prebiehajúcej reštrukturalizácii, t.j. prihlásenie pohľadávok, vymedzenie ich výšky, resp. návrh na ich odpustenie v pomernej výške.

46. Žalovaná sa tiež v napadnutom rozhodnutí vôbec nevenovala právnomu rozboru účinkov reštrukturalizácie na otázku splatnosti poisťného a príspevkov, čo sa týka najmä ich zmeny. Ako už bolo vyššie naznačené, zák. č. 461/2003 Z.z. je v prejednávanej veci všeobecným zákonom (viď najmä bod č. 36), a preto pokiaľ zák. č. 7/2005 Z.z. neukladá niečo osobitne, platí úprava obsiahnutá v zák. č. 461/2003 Z.z. Splatnosť poisťného a príspevkov vyplýva bez ďalšieho zo zák. č. 461/2003 Z.z. a je upravená prostredníctvom jeho ustanovení § 141 ods. 2, § 142 ods. 1 a § 143 ods. 2 ako aj z ustanovení § 26 ods. 1 zák. č. 43/2004 Z.z.

47. Avšak zák. č. 7/2005 Z.z. oprávňuje tak subjekty súkromného ako aj verejného práva na to, aby zasahovali do splatnosti prihlásených záväzkov za účelom naplnenia účelu reštrukturalizácie (viď bod č. 39). Predovšetkým ustanovenie § 155 ods. 3 zák. č. 7/2005 Z.z. charakterizuje reštrukturalizačný plán potvrdený súdom ako právne relevantnú skutočnosť (zákonodarcia sa tu uchýlil k slovnému spojeniu

právny úkon), ktorá vyvoláva vznik, zmenu alebo zánik práv alebo záväzkov obsiahnutých v uvedenom pláne.

Osobitne pre oblasť verejnej správy zákonodarca prostredníctvom tohto ustanovenia upresňuje, že pokiaľ pre vznik, zmenu alebo zánik záväzku (resp. práva) obsiahnutého v pláne je potrebná právna skutočnosť vo forme rozhodnutia príslušného správneho orgánu, potom záväzok (v prejednávanej veci zmena dňa splatnosti poistného a príspevkov) vznikne, zmení sa alebo zanikne až rozhodnutím príslušného orgánu. Tento správny orgán však nemôže odmietnuť vydať potrebné rozhodnutie len z dôvodu, že plán vôbec neakceptuje, resp. že ako podklad rozhodnutia nie je urobený vo forme alebo spôsobom vyžadovaným osobitným správnym predpisom.

48. Vzhľadom na hore uvedené právne závery mali byť všetky vyššie spomenuté skutočnosti spojené s procesom reštrukturalizácie, do ktorého sa žalovaná nepochybne zapájala (a to z titulu svojho postavenia vo veriteľskom výbore), ako podklady rozhodnutia vyhodnotené žalovanou a až na ich základe mohla dospieť k presvedčeniu, či došlo zo strany žalobkyne ako dlžníka v reštrukturalizácii k omeškaniu s odvodom poistného a príspevkov a aké možné následky s tým spojené žalovaná využila.

49. Práve vyššie vyslovené právne názory viedli Najvyšší súd k prijatiu záveru, že žalovaná nesprávne právne vyhodnotila prejednávanú vec.

V.

50. Počas konania nebolo účastníkmi naznačené ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť.

51. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobkyne a stanoviska žalovanej ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp.zn. 1 Sžso 3/2013 z 10. decembra 2013, pri ktorom Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od jeho obsahu a vyslovených právnych názorov (viď účinky sledované v § 250ja ods. 4 a contrario odsek 7 O.s.p. spolu s čl. 144 ods. 1 ústavy) s prihliadnutím na ústavný princíp právnej istoty odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska v zmysle záverov judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zjednocovania alebo zamedzovania vydávania protirečivých rozsudkov, najmä vec Zielinsky, Pradal a spol. vz. Francúzska republika č. A-24846/94, 34165/96 až 34173/96, poprípade vec Borovská a Forrai vz. Slovenská republika č. A-48554/10 z 25.11.2014), s oznámením termínu vyhlásenia rozsudku postupom podľa §156 ods. 1 a 3 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku

Bude preto úlohou žalovanej sa pri svojom ďalšom rozhodovaní o prejednávanej veci pridržovať vyššie uvedených právnych názorov.

52. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého úspešnej žalobkyňi právo na náhradu trov tohto konania vzniklo.

Nakoľko právny zástupca úspešnej žalobkyne si svoje trovy konania v zákonnej 3- dňovej lehote nevyčísľil, konanie nevyvoláva trovy spojené so zaplatením súdnych poplatkov, a ani ďalšie výdavky žalobkyne neboli zistené zo súdneho spisu, ich náhradu konajúci súd nepriznal.

53. Najvyšší súd v súlade so zásadou hospodárnosti súdneho konania ako aj so svojou dlhodobou ustálenou praxou neuviedol vo výroku zrušujúceho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O.s.p.), pretože dôvodom podania tejto informácie správnym súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. poskytnúť podklady pre posúdenie prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam

Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve sú nielen generálne (§ 246c ods. 1 O.s.p.) ale aj špeciálne (§ 250ja ods. 6 O.s.p.) opravné prostriedky neprípustné s výnimkou prípadu úplnej jurisdikcie zakotvanej v ustanovení § 250ja ods. 5 O.s.p., a táto situácia v prejednávanej veci nenastala, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O.s.p. na výrok rozhodnutia Najvyššieho súdu aplikovať.

54. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 3 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava práv a povinností týkajúcich sa odvodov poistného a príspevkov je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).